

В одній знайомій вулиці

Іван Бунін

Переклад Олександра Грязнова

Весняної паризької ночі ішов по бульвару в сутінках від густої, свіжої зелені, під якою металічно виблискували ліхтарі, відчував себе легко, молодо і думав:

*В одній знайомій вулиці
Я пам'ятаю дім,
Старий, з крутими сходами,
З віконечком малим...*

— Чудові вірші! І як дивно, що все це було колись і у мене! Москва, Пресня, глухі засніжені вулиці, дерев'яний міщанський будиночок – і я, студент, якийсь той я, в існування якого тепер вже не віриться...

*Там вогник у віконечку
До півночі світив...*

— І там світив. І мела заметіль, і вітер здував з дерев'яного даху сніг, димом розвіював його, і світилося вгорі, в мезоніні, за червоною ситцевою фіранкою...

Яке дівча, призначивши
Побачення нічне,
З розплетеними косами
Чекало там мене!..

— І це було. Дочка якогось дядька із Серпухова, що кинула там свою злиденну сім'ю і поїхала в Москву на курси... І от я підіймався на дерев'яний ґанок, занесений снігом, смикав кільце іржавої проволочки, проведеної у сінці, в сінцях жерстю дзенькав дзвінок – і за дверима чулися кроки, що швидко збігали крутими дерев'яними сходами, двері відчинялися – і на неї, на її шаль і білу кофточку несло вітром, заметіллю... Я кидався цілувати її, обіймаючи від вітру, і ми бігли нагору, в морозному холоді і темряві сходів, в її теж холодну кімнатку, нудно освітлену керосиновою лампочкою... Червона фіранка на вікні, столик під ним з цією лампочкою, під стіною залізне ліжко. Я кидав куди попало шинель, картуз і брав її до себе на коліна, сівши на ліжко, відчуючи крізь спідничку її тіло, її кісточки... Розплетених кіс не було, була заплетена, доволі бідна руса, було лице простолюдинки, прозоре від голоду, очі теж прозорі, селянські, губи тої ніжності, що бувають у слабких дівчат...

І від цілунків мліючи,

*Мов здумалось само,
Вона просила пристрасно:
"Давай-но втечемо!"*

Втечемо! Куди, навіщо, від кого? Яка зворушлива ця гаряча, дитяча дурість: "втечемо!" У нас "втечемо" не було. Були ці слабкі, найсолодші в світі губи, були гарячі сльози, що від надлишку щастя виступали на очах, тяжке томління юних тіл, від якого ми схиляли на плече один одному голови, і губи її вже горіли, мов у жару, коли я розстібав її кофточку, цілував молочні дівочі груди з твердими, як недозріла суниця, вістрями... Отямившись, вона підхоплювалась, запалювала спиртівку, підігрівала слабенький чай, і ми запивали ним білий хліб із сиром у червоній шкуринці, без кінця говорили про наше майбутнє, відчуваючи, як несе з-під фіранки зимою, свіжим холодом, слухаючи, як сипле у вікно снігом... "В одній знайомій вулиці я пам'ятаю дім..." Що іще пам'ятаю? Пам'ятаю, як весною проводжав її на Курському вокзалі, як ми спішили по платформі з її плетеною корзинкою і згортком червоної ковдри в ременях, бігли вздовж довгого поїзда, вже готового до відходу, зазирали у переповнені людом зелені вагони... Пам'ятаю, як нарешті вона влізла у сінці одного з них і ми говорили, прощались і цілували одне одному руки, як я обіцяв їй приїхати за два тижні в Серпухов... Більше нічого не пам'ятаю. Нічого більше й не було.

25.05.44